

Четвъртък, 17 септември 2020 г.

P9_TA(2020)0234

Случая на д-р Денис Муквеге в Демократична република Конго

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно случая на д-р Денис Муквеге в Демократична република Конго (2020/2783(RSP))

(2021/C 385/15)

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Демократична република Конго, и по-специално резолюцията си от 18 януари 2018 г.⁽¹⁾,
- като взе предвид декларацията на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и заместник-председател на Комисията (върховен представител/заместник-председател) от името на ЕС от 20 май 2020 г. относно положението със сигурността в Итури,
- като взе предвид заключенията на Съвета относно Демократична република Конго от 9 декември 2019 г.,
- като взе предвид резолюциите на Съвета за сигурност на ООН, а именно Резолюция 2528 от 25 юни 2020 г. относно положението в Демократична република Конго и Резолюция 2463 от 29 март 2019 г. относно удължаването на мандата на мисията на ООН за стабилизиране в Демократична република Конго (MONUSCO),
- като има предвид мерките, предвидени в Резолюция 2528 на Съвета за сигурност на ООН, която поднови до юли 2021 г. действието на поредица от санкции, като например оръжейно ембарго върху въоръжените групировки в Демократична република Конго (ДРК), забрана за пътуване на физически лица и замразяване на активи на физически лица и субекти, посочени от Комитета по санкциите,
- като взе предвид доклада на ООН от август 2010 г. относно картографирането, документиращо най-тежките нарушения на правата на човека и на международното хуманитарно право, извършени на територията на ДРК между март 1993 г. и юни 2003 г.,
- като взе предвид присъждането на наградата „Сахаров“ на Европейския парламент за свобода на мисълта на д-р Денис Муквеге през 2014 г.,
- като взе предвид присъждането на Нобеловата награда за мир на д-р Денис Муквеге през 2018 г.,
- като взе предвид изявлението на върховния комисар на ООН по правата на човека Мишел Башеле от 28 август 2020 г.,
- като взе предвид съвместното изявление на върховния представител/заместник-председател Жозеп Борел и специалния представител на ООН по въпросите на сексуалното насилие по време на конфликти Прамила Патън от 18 юни 2020 г. относно Международния ден за премахване на сексуалното насилие по време на конфликти,
- като взе предвид Насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2017/821 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за определяне на задълженията за надлежна проверка на веригата на доставки на вносителите от Съюза на калай, тантал и волфрам, на рудите на тези метали и на злато с произход от засегнати от конфликти и високорискови зони⁽²⁾,
- като взе предвид Споразумението за партньорство между членовете на групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна (Споразумението от Котону),

⁽¹⁾ ОВ C 458, 19.12.2018 г., стр. 52.

⁽²⁾ ОВ L 130, 19.5.2017 г., стр. 1.

Четвъртък, 17 септември 2020 г.

- като взе предвид Африканската харта за правата на човека и народите, приета на 27 юни 1981 г. и влязла в сила на 21 октомври 1986 г.,
 - като взе предвид Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността, приета на 31 октомври 2000 г.,
 - като взе предвид Конституцията на Демократична република Конго, приета на 18 февруари 2006 г.,
 - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,
 - като взе предвид Устава на Организацията на обединените нации,
 - като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че ДРК продължава да страда от насилие, нападения, убийства и широко разпространени нарушения на правата на човека, извършвани от местни и чуждестранни въоръжени групировки, по-специално в източната част на страната; като има предвид, че тези нападения се умножиха през последните седмици, по-специално по границата между Итури и Северно Киву;
- Б. като има предвид, че д-р Денис Муквеге, реномиран гинеколог от ДРК, е посветил по-голямата част от живота си на прекратяването на използването на сексуалното насилие като средство за водене на война и въоръжени конфликти; като има предвид, че през 1999 г. д-р Муквеге създаде болницата „Панзи“ в Букаву, за да лекува жертвите на сексуално и основано на пола насилие в източната част на ДРК; като има предвид, че от датата на създаването ѝ до август 2018 г. близо 55 000 жертви са лекувани в болницата „Панзи“;
- В. като има предвид, че д-р Муквеге отдавна се обявява открито в защита на правата на човека, в необходимост от отчетност и за изпълнение на препоръките на доклада на ООН за правата на човека, посочващ злоупотребите в региона между 1993 и 2003 г.; като има предвид, че през октомври 2012 г. д-р Муквеге избегна на косъм опит за покушение, при който въоръжени мъже в цивилни дрехи нападнаха дома му в Букаву и при което личният му охранител загина;
- Г. като има предвид, че д-р Муквеге получи сериозни и трайни заплахи, включително заплахи със смърт, срещу себе си, семейството си и медицинския персонал в болницата „Панзи“; като има предвид, че броят на тези заплахи нарасна през последните месеци в отговор на многократните призови на д-р Муквеге през юли 2020 г. да се сложи край на безнаказаността за извършителите на сексуални престъпления и масови убийства в Кипу, Санже и в провинция Итури;
- Д. като има предвид, че през 2018 г. д-р Муквеге получи Нобеловата награда за мир, а през 2014 г. — наградата „Сахаров“ на Европейския парламент за свобода на мисълта за посвещаването на живота си на предоставянето на грижи за жертвите на сексуално насилие в ДРК; като има предвид, че в качеството си на лауреат на наградата д-р Муквеге има право на пълната подкрепа на Европейския парламент; като има предвид, че чрез своите постижения и международни признания д-р Муквеге се превърна във важна обществена фигура и международен символ и заслужава специална защита срещу заплахи;
- Е. като има предвид, че през август 2020 г. президентът на Демократична република Конго Феликс Чисекеди осъди заплахите със смърт и пое ангажимент да предприеме мерки за гарантиране на безопасността на д-р Муквеге;
- Ж. като има предвид, че ООН осигурява защита на сигурността на д-р Муквеге и болницата „Панзи“ чрез MONUSCO; като има предвид, че тази защита беше оттеглена през май 2020 г., но беше възстановена на 9 септември 2020 г. след международен протест относно безопасността на д-р Муквеге, който включваше призови от страна на Европейския парламент; като има предвид, че дългосрочната защита на д-р Муквеге продължава да бъде неясна и трябва да бъде гарантирана;
- З. като има предвид, че протестиращите излязоха на улиците на Киншаса, столицата на ДРК, за да изразят подкрепата си за д-р Денис Муквеге, като призоваха за неговата защита;
- И. като има предвид, че на 12 март 2017 г. въоръжени мъже екзекутираха двама следователи от ООН — шведката Зайда Каталан и американеца Майкъл Шарп, докато документираха нарушения на правата на човека в централния регион Касаи в ДРК;

Четвъртък, 17 септември 2020 г.

- Й. като има предвид, че на 22 юли 2020 г. няколко защитници на правата на човека и членове на движението на гражданите „Борба за промяна“ (Lutte pour le Changement, LUCHA) бяха произволно задържани в Калехе (Южно Киву) за изобличаване на кражбата на улично осветление, монтирано за подобряване на безопасността; като има предвид, че защитникът на правата на човека и членът на LUCHA Люсиен Биамунгу Мунганга беше произволно задържан в Калехе, докато протестираше мирно за освобождаването им, и понастоящем е задържан в централния затвор на Калехе; като има предвид, че беше изразена загриженост във връзка със защитника на правата на човека Жозуе Аруна — провинциален председател на „Société Civile Environnementale et Agro-Rurale du Congo“;
- К. като има предвид, че от март 2018 г. насам ДРК е страна по Протокола от Мапуто;
- Л. като има предвид, че на 3 септември 2020 г. на 20 войници и полицейски служители от ДРК бяха наложени наказания лишаване от свобода за срок от 5 до 20 години по обвинение в изнасилване в източната част на ДРК;
- М. като има предвид, че по редица поводи Европейският парламент на 12 август 2020 г. заместник-председателят/върховен представител на 20 август 2020 г., Службата на върховния комисар по правата на човека към ООН на 28 август 2020 г., както и множество национални и международни институции и организации публично призоваха органите на ДРК да предприемат наказателни разследвания по отношение на продължаващите заплахи срещу д-р Муквеге и да възстановят защитата на мироопазващите сили на ООН;
- Н. като има предвид, че Организацията на обединените нации изрази ангажимента си да продължи обучението на партньорите си от ДРК, за да се осигури стабилно и дългосрочно решение в областта на сигурността;
1. изразява дълбока загриженост във връзка със сериозната опасност, на която е изложен д-р Муквеге; осъжда заплахите срещу неговия живот и заплахите срещу семейството и екипа му; изразява пълната си солидарност и подкрепа за д-р Муквеге;
 2. приветства д-р Муквеге за неговата смелост и за продължилите през целия му живот ангажимент към борбата срещу използването на сексуалното насилие като средство за водене на война и въоръжен конфликт; подчертава значението на обществената позиция на д-р Муквеге, която той поддържа от няколко десетилетия, за изобличаване на нарушенията на правата на човека и нарушенията, извършени в ДРК;
 3. приветства решението на ООН да възстанови защитата на мисията на ООН за стабилизиране в ДРК (MONUSCO) на д-р Муквеге; отново заявява, че неговата лична защита е въпрос от първостепенна и извънредна важност; настоятелно призовава ООН да гарантира неговата стабилна и постоянна защита, по-специално с оглед на отправените сериозни заплахи срещу неговия живот;
 4. настоятелно призовава правителството на ДРК да предприеме без отлагане всеобхватно разследване на заплахите, отправяни чрез социални медии, телефонни обаждания и преки съобщения, насочени не само срещу д-р Муквеге, но и срещу неговото семейство и екипа на болница „Панзи“, както беше обещано от президента Феликс Чисекеди;
 5. подчертава, че наградата „Сахаров“ за свобода на мисълта е не само награда, но и ангажимент, поет от членовете на Европейския парламент за насърчаване на правата на човека заедно с лауреатите на наградата „Сахаров“, и за полагане на всички възможни усилия, за да се гарантира, че лауреатът на наградата може да продължи свободно и безопасно да развива дейност в защита на правата на човека и основните свободи;
 6. приветства заявления ангажимент на д-р Муквеге към работата, предприета в доклада на ООН от 2010 г. за картографирането; осъжда липсата на напредък от страна на международната общност при прилагането на препоръките на доклада; призовава органите на ДРК да активизират усилията си за предотвратяване на по-нататъшни нарушения на правата на човека в източната част на ДРК и да предприемат стъпки за създаване на механизми, които ще гарантират на жертвите на бъдещи конфликти правото им на правосъдие и обезщетение;
 7. поради това подкрепя предложенията за създаване на специализирани смесени колегии в съдилищата на ДРК, за да се даде възможност на съдебната система на ДРК и на международната общност да си сътрудничат и да преследват по съдебен ред нарушенията на правата на човека;
 8. настоятелно призовава правителството на ДРК да преразгледа работата на своята предишна комисия за установяването на истината и помирение; напълно подкрепя искането на президента Чисекеди до неговото правителство за създаване на преходен механизъм в областта на правосъдието, чрез който да бъдат съдени най-тежките престъпления и изразява дълбока надежда за своевременното приемане на двата проектозакона от Съвета на министрите, които са били предмет на разглеждане в продължение на няколко месеца;
 9. призовава държавите — членки на Съвета за сигурност на ООН да призват за създаването на международен наказателен трибунал, който да разгледа документираните случаи на нарушения на правата на човека, датиращи от преди 2002 г.;

Четвъртък, 17 септември 2020 г.

10. категорично осъжда произволните арести на Люсиен Биамунгу Мунганга и другите членове на LUCHA и призовава за тяхното безусловно и незабавно освобождаване; подчертава необходимостта от закрила за защитниците на правата на човека, като Жозуе Аруна;
11. счита за положителна стъпка напред, че на 3 септември 2020 г. бяха осъдени войници, виновни в извършването на изнасилване в източната част на ДРК; счита, че е необходимо да се ускори борбата срещу безнаказаността на милициите и въоръжените сили в страната, за да се гарантира мир и сигурност за засегнатото население;
12. приветства всички защитници на правата на човека в ДРК, които все още вършат работата си въпреки предизвикателствата, пред които са изправени, и приветства откритото осъждане на събитията от страна на няколко национални и международни организации;
13. призовава ЗП/ВП, делегацията на ЕС и мисиите на ЕС в ДРК да увеличат видимата си подкрепа за изложени на риск защитници на правата на човека в ДРК, като използват всички налични инструменти (политически, дипломатически и финансови) като предпазна мярка за признаване на тяхната дейност в областта на правата на човека и отчитат тяхната важна роля като защитници на правата на човека в борбата за стабилност и мир в региона;
14. призовава ЕС да поддържа санкции срещу извършителите на насилие и нарушения на правата на човека в ДРК и призовава за удължаване на тези санкции за извършителите, цитирани в доклада на ООН за картографирането;
15. осъжда използването на сексуално насилие срещу жени в конфликти и призовава международната общност да ускори усилията си за премахване на бича на сексуалното и основаното на пола насилие при въоръжени конфликти и войни, да защити жертвите, да сложи край на безнаказаността за извършителите и да гарантира достъп до правосъдие, обезщетения и средства за правна защита за преживелите лица;
16. приветства напредъка, постигнат чрез ратифицирането на Протокола от Мапуто за правата на жените; подчертава значението на прилагането на посочения протокол;
17. припомня, че насилието в източната част на ДРК се извършва от въоръжени местни и чуждестранни бунтовнически групи, които си оспорват достъпа до търговия с полезни изкопаеми и се финансират от нея; подчертава, че всеки стопански, индивидуален или държавен или свързан с държавата участник, който допринася за извършването на такива престъпления, трябва да бъде подведен под съдебна отговорност; приветства планираното влизане в сила за ЕС на Регламента за полезните изкопаеми от засегнати от конфликти зони през януари 2021 г., което е първата от многото стъпки, необходими на международната общност за решаване на този дълбоко вкоренен проблем; подчертава неотложната необходимост от предприемане на допълнителни действия за задължителна надлежна проверка и отговорно бизнес поведение от страна на предприятията, развиващи дейност в зони на конфликт;
18. настоятелно призовава за установяване на трансгранично сътрудничество в региона на Големите африкански езера и за установяване на регионална стратегия от съседните държави за справяне с насилието и нарушенията на правата на човека в ДРК;
19. изразява съжаление по повод отлагането за неопределено време на мини-срещата на високо равнище в Гома, която беше първоначално предвидена за 13 септември 2020 г., след покана от страна на ДРК, с цел да се свикат петимата държавни ръководители от региона на Големите африкански езера, които да обсъдят начините за постигане на мир в региона; изразява силна надежда, че тази среща на високо равнище може да бъде пренасрочена за възможно най-скорошна дата и може да доведе до намаляване на напрежението между съседните държави;
20. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на специалния представител на ЕС за правата на човека, на Съвета на министрите и Съвместната парламентарна асамблея на АКТЬ—ЕС, на норвежкия Нобелов комитет, на президента, премиера и парламента на Демократична република Конго и на Африканския съюз и неговите институции.